

Μαθητικό Συμβούλιο - πώς θα πρέπει να λειτουργούν τα σχολεία;

Στόχος:

Να δύνανται οι μαθητές να ορίζουν τα κριτήρια σχετικά με το σωστό συντονισμό των σχολείων και το ρόλο των μαθητών σε αυτή τη διαδικασία

Διάρκεια: 1,5 ώρα και προετοιμασία των μαθητών στο σπίτι

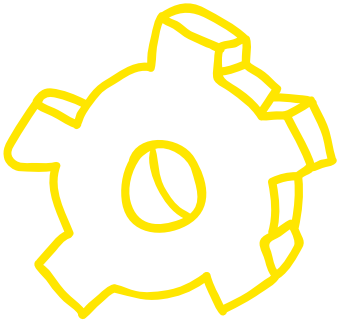
Προτεινόμενες τάξεις: Α' - Γ' Γυμνασίου

Τι χρειαζόμαστε: Ένα ερωτηματολόγιο για κάθε μαθητή, ένα μεγάλο κομμάτι χαρτί για κάθε ομάδα 4-6 ατόμων, μαρκαδόρους

Προετοιμασία: Δημιουργία/προσαρμογή του ερωτηματολογίου που παρατίθεται, ώστε να είναι πιο κοντά στα ενδιαφέροντα και τις ιδιαιτερότητες της τάξης

Πηγή: *Living in democracy; EDC/HRE lesson plans for lower secondary level*, © Συμβούλιο της Ευρώπης⁴⁴

Θέματα: Σχολική ζωή, ενεργός συμμετοχή στις αποφάσεις, δημοκρατία

Επισημάνσεις για τον εκπαιδευτικό (εμπυκνωτή)

Οι νέοι έχουν μεταξύ άλλων την ιδιότητα του πολίτη. Έχουν το δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη τους για πράγματα που επηρεάζουν τους ίδιους και τις κοινότητες στις οποίες ανήκουν. Σε αυτές συμπεριλαμβάνεται και το σχολείο. Οι μηχανισμοί που επιτρέπουν στους μαθητές να εκφράζουν τη γνώμη τους για το συντονισμό του σχολείου δεν εξασφαλίζουν μόνο ότι οι νέοι

απολαμβάνουν αυτό το δικαίωμα, αλλά τους βοηθούν επίσης να διδαχθούν πάνω σε δημοκρατικές διαδικασίες. Ποιοι μπορεί να είναι αυτοί οι μηχανισμοί είναι ζήτημα προφανώς διαπραγμάτευσης. Κάποιοι πιστεύουν πως είναι σημαντικό για κάθε σχολείο να έχει το δικό του ξεχωριστό μαθητικό συμβούλιο, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι αυτό δεν είναι απαραίτητο και ότι υπάρχουν άλλοι τρόποι για να δημιουργηθούν ευκαιρίες για τους μαθητές, ώστε να συνεισφέρουν στο συντονισμό του σχολείου.

Αυτή η δραστηριότητα πρέπει να ξεκινάει με τις γνώμες των μαθητών, τις οποίες προετοιμάζουν στο σπίτι. Ανάλογα με το πόσο πλούσιο είναι το υλικό που θα φέρουν στην τάξη και την ανάγκη τους για συζήτηση, ο εκτιμώμενος χρόνος αυτής της δραστηριότητας μπορεί να επεκταθεί σε ακόμη ένα μάθημα. Για λόγους εξοικονόμησης χρόνου ο εκπαιδευτικός μπορεί να συγκεντρώσει το υλικό των μαθητών και να τους δώσει γραπτή ανατροφοδότηση. Ωστόσο πρέπει οπωσδήποτε να δώσει προσοχή στο έργο κάθε μαθητή ξεχωριστά.

44. Η μετάφραση στα ελληνικά έχει γίνει έπειτα από έγκριση του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η απόδοσή της αποτελεί ευθύνη του Γραφείου της Υ.Α. στην Ελλάδα.

Περιγραφή:

1. «Ποιες είναι οι ευθύνες ενός πολίτη;» Οι μαθητές κάνουν μια μικρή έρευνα σχετικά με αυτό το ερώτημα, ρωτώντας μέλη της οικογένειάς τους και φίλους.
2. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας παρουσιάζονται και συζητούνται στην τάξη.
3. Λαμβάνοντας υπόψη το υλικό που παρουσίασαν οι μαθητές εισάγουμε το θέμα της σχολικής διακυβέρνησης και ρωτάμε τη γνώμη τους για το πόσο καλά λειτουργεί το μαθητικό τους συμβούλιο. Εάν δεν υπάρχει κάτι τέτοιο στο σχολείο τους, ρωτάμε εάν γνωρίζουν κάποιο άλλο σχολείο που έχει μαθητικό συμβούλιο και αν ναι, τι μορφή έχει αυτό.
4. Εξηγούμε στους μαθητές ότι το έργο μας είναι να φανταστούμε το ιδανικό μαθητικό συμβούλιο, δηλαδή ένα δημοκρατικά εκλεγμένο σώμα μαθητών που θα εκπροσωπεί τα ενδιαφέροντα της μαθητικής κοινότητας ως σύνολο στο σχολείο. Μοιράζουμε σε κάθε μαθητή το **ερωτηματολόγιο** για να το συμπληρώσει ατομικά:

«Στο ιδανικό μαθητικό συμβούλιο, όπως το φαντάζεσαι:

- i. Πόσοι εκπρόσωποι μαθητές θα έπρεπε να υπάρχουν;**
- ii. Πώς ακριβώς θα έπρεπε να επιλέγονται οι εκπρόσωποι;**
- iii. Πόσο συχνά θα έπρεπε να συνέρχεται το συμβούλιο;**
- iv. Πού θα έπρεπε να συνέρχεται το συμβούλιο;**
- v. Θα έπρεπε να συμμετέχουν σε αυτό εκπαιδευτικοί ή γονείς; Με ποιον τρόπο;**
- vi. Ποια θέματα θα έπρεπε να επιτρέπεται στο μαθητικό συμβούλιο να συζητήσει και ποια όχι;**
- vii. Ποιες αποφάσεις θα έπρεπε να επιτρέπεται στο μαθητικό συμβούλιο να πάρει και ποιες όχι;»**

5. Χωρίζουμε την τάξη σε μικρότερες ομάδες των 4-6 ατόμων. Ζητάμε από τους μαθητές να συγκρίνουν τις απαντήσεις που έχουν δώσει στα ερωτηματολόγια τους και να κάνουν κάποιες περαιτέρω ερωτήσεις ο ένας στον άλλον. Δίνουμε στις ομάδες ένα μεγάλο χαρτί και μαρκαδόρους και ζητάμε να δημιουργήσουν ένα σχέδιο καταστατικού για το ιδανικό τους μαθητικό συμβούλιο. Εξηγούμε τι είναι το καταστατικό και δίνουμε ενδεχομένως κάποια παραδείγματα κανόνων που θα περίμενε κανείς να συναντήσει σε ένα καταστατικό μαθητικού συμβουλίου.
6. Οι ομάδες παρουσιάζουν την εργασία τους στην υπόλοιπη τάξη και λαμβάνουν υπόψη τους ζητήματα που αναδεικνύονται, όπως ενδεχομένως τα ακόλουθα:

- i) Πόση εξουσία θα έπρεπε να έχουν οι μαθητές, πόση ο διευθυντής του σχολείου και πόση οι εκπαιδευτικοί;
- ii) Ποιος θα έπρεπε να έχει τον τελευταίο λόγο στις αποφάσεις που σχετίζονται με το πώς συντονίζεται/οργανώνεται το σχολείο;
- iii) Μπορεί το σύστημα με το οποίο συντονίζεται/οργανώνεται το σχολείο να είναι μια μορφή δημοκρατίας;

Ιδέες για τη συνέχεια

Οι μαθητές μπορούν να διεξαγάγουν μια μικρή έρευνα σε οικογένειες και φίλους, ρωτώντας: «Πιστεύετε πως κάθε σχολείο στη χώρα θα έπρεπε να έχει μαθητικό συμβούλιο; Γιατί (όχι);» Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής μπορούν να παρουσιαστούν στην επόμενη συνάντηση με την αντίστοιχη συζήτηση/διαπραγμάτευση.

Προτάσεις για δράση

- Η τάξη μπορεί να παρουσιάσει τα ευρήματά της στη σχολική κοινότητα και να συντονίσει μια δημόσια αντιπαράθεση απόψεων (debate) μεταξύ περισσότερων ή και όλων των μαθητών του σχολείου στο προαύλιο. Οι απαντήσεις, γνώμες και θέσεις των υπόλοιπων μαθητών καταγράφονται στα συμπεράσματα της έρευνας της τάξης.
- Η τάξη μπορεί να παρουσιάσει τα συμπεράσματά της στο σύλλογο διδασκόντων ή/και στη διεύθυνση του σχολείου, και εάν επιθυμεί, να καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις για το μαθητικό συμβούλιο του σχολείου, ζητώντας ανατροφοδότηση μέσα από συζήτηση.
- Επίσης η τάξη μπορεί να καταθέσει πρόταση στο μαθητικό της συμβούλιο για διάφορες άλλες ενέργειες που επιτρέπουν στους μαθητές να διαχειρίζονται πιο ενεργά ζητήματα που τους απασχολούν. Ένα παράδειγμα καλής πρακτικής είναι ο θεσμός της *σχολικής διαμεσολάβησης* από ειδικά εκπαιδευμένους για το ρόλο αυτό μαθητές που εφαρμόζεται σε διάφορα σχολεία τα τελευταία δέκα χρόνια με μεγάλη επιτυχία. Η υλοποίηση ενός τέτοιου προγράμματος έχει μεγάλη σημασία να προτείνεται από τους ίδιους τους μαθητές.

